

VERKSAMHETEN INOM HUSBYGGNADSSEKTORN

Helhetsbilden visar en dämpad verksamhet inom husbyggnadssektorn under året vad gäller såväl bostäder som övrigt byggande. Antalet under året färdigställda bostadslägenheter understiger väsentligt medeltalet av produktionen under 60-talet. Tendensen beträffande övrigt byggande är icke lika klar men inom flera grenar, bl.a. industribyggandet, kan noteras anmärkningsvärt låg aktivitet. Staden har emellertid, genom Centrala byggnadskommittén, varit engagerad i ett flertal allmänna byggnadsprojekt av stor ekonomisk omfattning.

Antalet slutbesiktigade lägenheter i flerfamiljshus var omkring 570. En osedvanligt stor avgång av rivningslägenheter konstateras. Nya bostäder tillskapades på jungfrulig mark inom Rud och genom sanering i Klara, i kv. Glasberget på Herrhagen, i kv. Arkitekten på Norrstrand och i studentbostadshus vid Rosenborg på Sommarro.

I familjehus, d.v.s. radhus, kedjehus och friliggande enfamiljshus, färdigställdes endast omkring 125 lägenheter motsvarande cirka 18 % av den totala lägenhetsproduktionen. Denna inrymmer ett större kedjeprojekt på Gustavsberg inom Våxnäs och en större grupp av friliggande hus, byggda i egen regi, på Norra Lorensberg. Enstaka hus och mindre grupper är spridda inom flertalet villastadsdelar.

Centrala byggnadskommittén redovisar sex färdigställda objekt nämligen Nobel skolans första etapp, Rudshemmet och Rudskolan, samtliga inom stadsdelen Rud, barnstuga på Orrholmen, Örsholmsbadet och Tingvalla idrottsplats. Sammanlagda anläggningskostnaden uppgår till ungefärligen 30 mkr.

Verksamheten inom Tingvallastaden har varit begränsad och endast två objekt har färdigställts nämligen Nya Wermlands-Tidningens andra byggnadsetapp vid Stora torget samt Vermlands Brandstodsbolags affärs- och kontorshus i kv. Mercurius.

Nytablering inom industriella sektorn har förekommit i ringa omfattning. Fråga har i första hand varit om utvidning av befintlig verksamhet inom fastigheten eller flyttning av verksamheten och nybyggnad på annan tomt. De områden som främst har varit föremål för sådan exploatering är industriområdena på Våxnäs och Örsholmen. Förstnämnda området är snart fullbyggt och mindre markreserv finns i kvarteret väster om ridhuset. Tre nya objekt återfinns på Örsholmen varav må nämnas Hakonbolagets dominanta lagercentral. Första etappen i stadens avloppsreningsverk på Sjöstad har slutförts trots många formella komplikationer. Bland övrig anmärkningsvärd — och för stadsbildens berikande — byggnad må nämnas Esso Motorhotells nybyggnad inom området norr om Klara mellan E 18 och älven.

Bland under året påbörjade och pågående byggnadsobjekt må nämnas följande. Byggandet av bostäder i flerfamiljshus har fortsatt inom norra delen av Rud med BAB och HSB som byggherrar. Inom kv. Snigeln i Haga har HSB påbörjat ett större saneringsprojekt med bostäder och i mindre omfattning affärer och kontor. Den länge förberedda exploateringen av stadsdelen Kronoparken påbörjades under året i och med byggstart för Stiftelsen Karlstadshus inom delområde 1 söder om Sommargatan. Småhusbyggande i begränsad omfattning har fortsatt inom bl.a. Gustavsbergsområdet och på Norra Lorensberg men byggstart för någon

väsentlig nyexploatering har ej förekommit. Inom Tingvallastaden, vid Stora torget, har Folksam och Länssparbanken påbörjat nybyggnad av två för helheten väsentliga byggstenar i torgbilden. Det industriella byggandet har successivt dämpats och under senare delen av året har icke påbörjats något byggnadsföretag på vare sig Våxnäs eller Örsholmen. Viss smärre verksamhet kan dock konstateras inom Lambergets industriområde. Inom Centrallasarettets område har byggande pågått av ny infektionsklinik.

Verksamheten inom byggnadsnämndens arbetsområde på husbyggnadssidan har inrymt återkommande problem. Frågan hur ej belagda bilplatser i garage i centrala affärs- och kontorshus skall utnyttjas har varit ett ständigt diskussionsämne och någon formell eller saklig lösning på problemet har ej hittats. Konflikten mellan fastighetsägarens intresse att få denna våningsyta uthyrd och byggnadsnämndens intresse att ytan skall utnyttjas för det avsedda och från allmän synpunkt önskvärda ändamålet är av sådan art att endast tidsbegränsade lösningar har kunnat konstrueras.

En annan kontroversiell fråga har gällt behandlingen av ärenden, det må gälla fritids- eller permanentbebyggelse, inom glesbyggda områden eller inom områden i gränzonen mellan glesbebyggelse och tätbebyggelse. Avsaknaden av detaljplaner har medfört att intentionerna i den översiktliga planläggningen varit svåra att genomföra i realiteten och fastighetsägarna — husägarna har besvärsvägen ej sällan vunnit framgång. Dessa plangenomförandefrågor kräver ny lagstiftning och nya instrument för byggnadsnämnderna.

Byggnadsnämndens roll som myndighet för ärenden rörande brandfarlig vara har successivt blivit mer kvantitativt och kvalitativt betungande. Inom naturvården har byggnadsnämnden fått nya uppgifter som handläggare av ärenden rörande sådana naturvårdsobjekt som exempelvis grustäckor. Den 1 juli 1970 övertog byggnadsnämnden ansvaret för va-installationer på kvartersmark och fick härigenom den arbetsuppgift som tidigare åvilat va-verket. Denna har påförts stadsarkitektkontoret som tillsvidare utnyttjar gatukontoret som teknisk konsult.

Totalbilden av staden vid tidpunkten för övergåendet från Karlstads stad till Karlstads kommun synes ganska tillfredsställande. Byggnadsnämndens byggnadsvårdande verksamhet i gamla staden har haft god effekt och byggnadsbeståndet i denna del är till väsentlig del värdat medan däremot tillståndet i tätorten Skattkärr och i glesbygden däromkring är otillfredsställande. I Skattkärr krävs omfattande sanering och komplettering av byggnadsbeståndet innan stadsbilden och miljön blir av innerstadens kvalitet. Mycket finns också att göra beträffande lantbruket tillhöriga ekonomibyggnader som successivt förfaller och därjämte förfulas genom användande av nya byggnadsmaterial. Inom en del av gamla staden, Lambergets industriområde, där mycket gammal bebyggelse finns är förhållandena likaså otillfredsställande. De mest centrala stadsdelarna Klara, Tingvallastaden och Haga har under det senaste decenniet sanerats och nybebyggts på ett planmässigt och arkitektoniskt värdat sätt men det återstår ännu ett decenniums byggnadsverksamhet i normal takt innan detta centrala parti kan anses ha en genomförd gestaltning. Sammantaget är läget för byggnadsnämndens del inom husbyggnadssektorn gott inför stundande kommunsammanläggning.

Karlstad i aug. 1971.

PER LAGERGREN

Företag: Motorhotell på Borgmästarholmen. *Byggherre:* Svenska Esso AB. *Arkitekt:* Boustedt & Heineman Arkitekter AB.

Företag: Lagercentral i kvarteret Bleket, Örsholmen. *Byggherre:* AB Hakon Swenson. *Arkitekt:* Ernst Grönwall Ark. SAR.

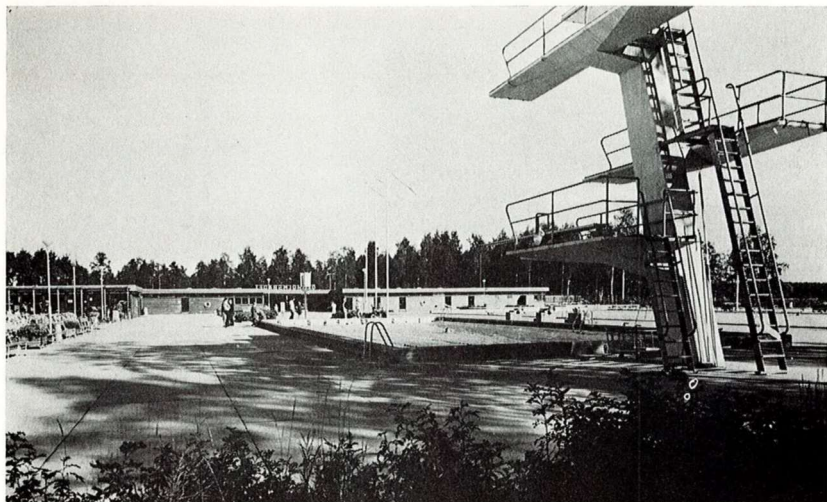

Företag: Yrkesskola i kvarteret Emsen, Rud. *Byggherre:* Drätselkammaren/CBK. *Arkitekt:* Havstad Hollström Lindell AB, Arkitekter SAR.

Företag: Högstadieskola i kvarteret Gunnern, Rud. *Byggherre:* Drätselkammaren/CBK. *Arkitekt:* Skanark AB Ark. SAR.

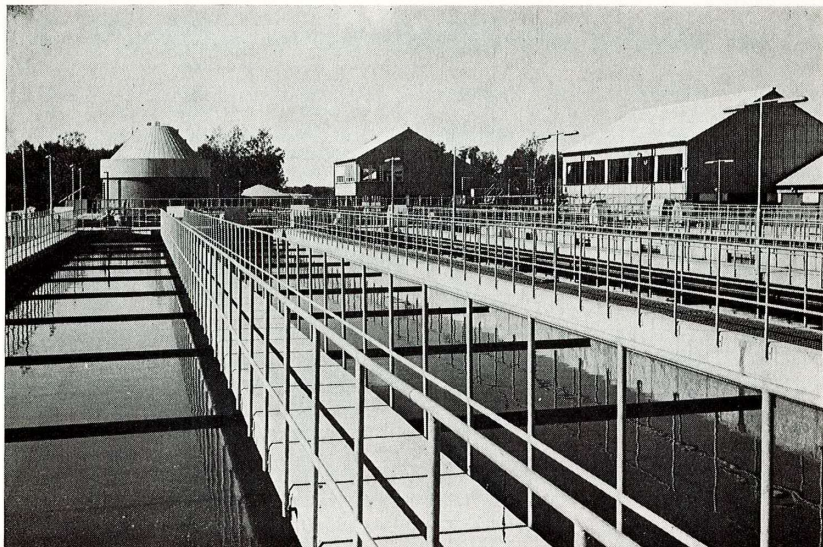

Företag: Friluftsbad, Örsholmen. *Byggherre:* Karlstad stads Idrotts- och Friluftsnämnd. *Arkitekt:* Åke E. Lindqvist Arkitektkontor AB och AB Skånska Cementgjuteriet.

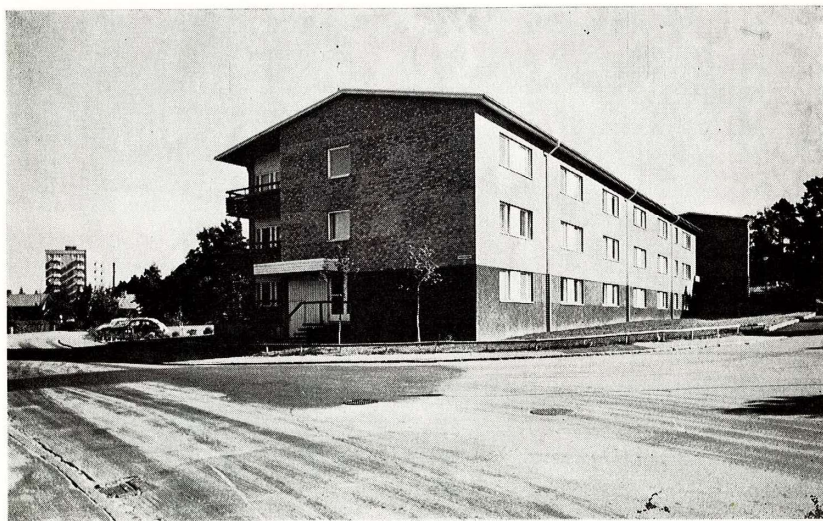
Företag: Läktarbyggnad Tingvalla Idrottsplats, Klara. *Byggherre:* Karlstad stads Idrotts- och Friluftsnämnd. *Arkitekt:* Orrje & Co Scandiaconsult AB.

Företag: Avloppsreningsverk, Sjöstad. *Byggherre:* Gatukontoret i Karlstad. *Arkitekt:* Vattenbyggnadsbyrån AB.

Företag: Studentbostäder i kvarteret Rosenborg, Sommarro. *Byggherre:* Stiftelsen Karlstads Studentbostäder. *Arkitekt:* Skanark AB Ark. SAR.

Företag: Kontors- och affärshus i kvarteret Mercurius, Tingvallastaden. *Byggberre:* Wermlands Brandstodsbolag. *Arkitekt:* Per Lagergren Ark. SAR.

Företag: Bostadshus i kvarteret Björken, Klara. *Byggberre:* Byggnads AB Bröderna Hansson. *Arkitekt:* Erik Örnebrings Arkitektbyrå.

